

Aan: Woordvoerders primair en voortgezet onderwijs van de Vaste Kamercommissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en de woordvoerders grensoverschrijdende samenwerking van de Vaste Kamercommissie voor Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Betreft: Duitse taal in Curriculum.nu gemiste kans voor de grensregio's

7 februari 2020

Geachte Kamerleden,

In oktober 2019 heeft uw Kamer de resultaten ontvangen van Curriculum.nu. Vanaf maart 2018 zijn meer dan 130 leraren en schoolleiders vanuit Ontwikkelteams aan de slag gegaan om het curriculum landelijk en in samenhang te actualiseren. Veranderingen in de samenleving vragen immers om een andere bagage voor de toekomst.

Deze aanpassingen zijn geformuleerd in Bouwstenen en aanbevelingen. Wij onderschrijven het belang van een curriculum dat niet alleen actueel is, maar tevens toekomstbestendig.

Via deze brief willen we uw aandacht vestigen op de bouwsteen Moderne Vreemde Talen (MVT). Hier is ruime aandacht voor wat genoemd wordt de "lingua franca": het Engels. Alle andere talen worden in het voorstel als een tweede MVT-categorie gezien, waarbij geen bijzondere aandacht wordt gegeven aan onze buurtalen. Het Duits en het Frans zijn niet voor niets momenteel in de differentiële ruimte van de havo en vwo verplicht. Talen die in regio's in Nederland meer of minstens zo relevant zijn in het dagelijkse leven in vergelijking met het Engels. Duitsland is de meest belangrijke handelspartner van Nederland en beheersing van de Duitse taal helpt om deze goede contacten ook in toekomst in stand te houden. Gemakkelijk kunnen werken, wonen en leven aan weerszijden van de grens is belangrijk voor onze (grens)provincies. Het verrijkt de cultuur én zorgt voor banen. Het beheersen van elkaars taal en begrijpen van de cultuur is dan cruciaal.

Het voorstel geeft de ruimte aan scholen om evengoed voor een andere taal te kiezen dan de buurtaal. Wij roepen u op om het belang van de buurtaal (met name voor onze provincies) steviger te benoemen en te verankeren in het curriculum.

Specifiek vragen we uw aandacht voor de situatie in het vmbo. Leerlingen in het vmbo in meerdere vreemde talen onderwijzen is zonder meer een goede zaak. We weten dat de (geografische) mobiliteit van (v)mbo'ers ten opzichte van de havo- en vwo-scholieren gemiddeld lager is. In een grensregio maakt de taal van het buurland spreken dus een groot verschil voor deze jongeren bij het vinden van een baan in de eigen (eu)regio. En juist die vmbo-leerling is in het huidige curriculum nóg minder zeker van Duits op school dan de havo- of vwo-leerling. De voorliggende bouwstenen verbeteren deze situatie helaas niet. Dit is een gemiste kans om het onderwijs Duits een impuls te geven bij de scholieren die hier het meest van kunnen profiteren.

Na het vmbo dient de zekerheid van Duits in de grensregio doorgezet te worden in het mbo. Hoewel curriculum.nu hier niet op gericht is, vragen wij u toch om Duits in het mbo als een doorlopende leerlijn te versterken. Dit zou passen bij de aangenomen motie Wiersma/Van der Molen (35282, nr. 36) waarin de regering werd gevraagd naar de kansen van internationalisering specifiek in het mbo te kijken.

Met Duits in het pakket krijgen vmbo-leerlingen, met name in onze provincies, letterlijk meer mogelijkheden om hun werkzame toekomst beter in te richten. We roepen u daarom op de Duitse taal op vmbo-scholen in de grensregio met Duitsland verplicht in het pakket te verankeren.

De laatste jaren is er in de (grens)provincies samen met het Rijk hard gewerkt aan de verbinding met de Duitse burens. De ontwikkeling van grensinformatiepunten, grensoverschrijdende arbeidsbemiddeling, buurtaalonderwijs in basisonderwijs, (aansluiting in) het vervolgonderwijs en uitwisseling op verschillende vlakken tussen Duitse en Nederlandse scholen.

Wij roepen u op om het vraagstuk van grensoverschrijdende samenwerking dan ook integraal te benaderen en de positieve lijn van de afgelopen jaren voort te zetten in ons onderwijs.

Met vriendelijke groet namens,

Joost van den Akker, gedeputeerde Provincie Limburg
Cees Bijl, gedeputeerde Provincie Drenthe
Sietske Poepjes, gedeputeerde Provincie Fryslân
Henk Staghouter, gedeputeerde Provincie Groningen
Tijs de Bree, gedeputeerde Provincie Overijssel
Peter Kerris, gedeputeerde Provincie Gelderland